

Statsbudsjettet 2021 – Helse- og omsorgskomiteen

Generelt

NHO mener regjeringens budsjett har gode tiltak for jobbskaping og klimaomstilling. Det er viktig at Stortinget ivaretar satsingen på karbonfangst og -lagring, nedtrapping av formuesskatt på arbeidende kapital, kompetansesatsing og norsk deltakelse i forskningssamarbeidet i Europa. Samtidig er ikke krisen over - det er fortsatt behov for tiltak for bedrifter som er hardt rammet.

Næringsrettet helse- og omsorgssatsing kan bygge en ny næring

Statsbudsjettet 2021 må bidra til å styrke bedriftenes konkurransekraft, slik at bedriftene står bedre rustet til å møte mulighetene i markedene etter at pandemien er slått ned. Det er positivt av regjeringen vil bidra til økt konkurransekraft i helsenæringen og at oppfølging av stortingsmeldingen om helsenæringen prioriteres i 2021.

Vaksineproduksjon og beredskapsproduksjon av legemidler

Regjeringen foreslår bla:

- 1,1 mrd. kroner til etablering av beredskapslagre av legemidler, som bl.a. skal brukes til innkjøp av råvarer til beredskapsproduksjon av enkelte legemidler til bruk i intensivbehandling av covid-19 pasienter
- 3,8 mrd. kroner til vaksiner og vaksinasjon mot covid-19. Regjeringen foreslår videre å gjøre tidlige investeringer for oppskalering av produksjon for å sikre rask tilgang til et tilstrekkelig antall doser av de vaksinene som eventuelt vil vise seg å være sikre og effektive.
- 75 mill. kroner til offentlig privat samarbeid om helseinnovasjon og kliniske studier

NHO, Norsk Industri og Legemiddelindustrien (LMI) har sammen med LO, Industri Energi og KLP utarbeidet et kunnskapsgrunnlag som beskriver hvordan Norge relativt raskt kan etablere Senter for norsk vaksineproduksjon og innovasjon (SEVI). Dette senteret bør bygge og drifte en fabrikk for beredskapsproduksjon, pre-kommersiell og kommersiell produksjon av vaksiner. Forskning og innovasjon bør være tett koblet på fabrikk.

Det er et stort behov for produksjonskapasitet som kan sørge for at verdens befolkning får tilgang til effektive vaksiner. Norge bør utnytte denne muligheten for økt industrialisering og næringsvekst.

Vi foreslår at Stortinget fatter et intensjonsvedtak om norsk vaksineproduksjon, og at det etableres et forprosjekt for *Senter for vaksineproduksjon og innovasjon* etter mønster fra britiske "Vaccine Manufacturing and Innovation Center" med en bevilgning på 40 millioner kroner fra kapittel 710 Vaksiner mv.

Digitalisering og innovasjon er avgjørende

Digitalisering og nye måter å organisere tjenestene på vil redusere kostnadene samtidig som det bidrar til bedre helse. Velferdsteknologi/mestringsteknologi kombinert med tjenesteutvikling- og innovasjon blir eksempelvis avgjørende for at kommune-Norge skal makt å møte eldrebølgen på en bærekraftig måte. Bruk av velferdsteknologiske løsninger kan bedre den enkeltes evne til å klare seg selv i egen bolig og bidra til å sikre livskvalitet og trygghet for brukere og pårørende. Digital hjemmeoppfølging av personer med kroniske sykdommer og teknologi for å motvirke ensomhet blant eldre er eksempler på slike løsninger. Det foreslås 317 millioner kroner til å styrke digitalisering av helse- og omsorgstjenesten

Kap. 701 Nasjonalt program for velferdsteknologi

Vi støtter en videreføring av Nasjonalt velferdsteknologiprogram, men det må legges tydelige føringer for hva prosjektene skal levere. Programmet har utviklet løsninger for felles "knutepunkt" for velferdsteknologi, slik at relevant informasjon om brukeren kan utveksles mellom helse- og omsorgssystemene og de velferdsteknologiske løsningene hos brukeren. Dessverre gjenstår det fremdeles arbeid for å få på plass standardisering slik at brukerdata kan utveksles på en enhetlig måte via knutepunktet og til/fra pasientjournal.

Velferdsteknologiprogrammet må snarest mulig få på plass felleskomponenter for digital samhandling i helse og omsorgssektoren, samt stille krav til åpne teknologier. Det vil bidra til innovasjon og nye, leverandøruavhengige og fremtidsrettede tjenester.

Mange eldre og pleietrengende går glipp av løsninger som allerede finnes. Alle som har rett til offentlige omsorgstjenester fra kommunen i hht. Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester må få tilbud om en trygghetspakke i form av digital hjemmeoppfølging, der grunnleggende trygghet /sikkerhet ivaretas i tilfelle brann, fall og/ eller ved kognitiv svikt. Husbankens tilskuddsordning for tilpasning av bolig må endres og forsterkes slik at tilskuddet også dekker teknisk tilretteleggelse for implementering av velferdsteknologiske løsninger i hjemmet.

Kap. 701 Helseanalyseplattformen

Det foreslås ytterligere 35 mill. kroner til arbeidet med å realisere en nasjonal helseanalyseplattform. Til sammen foreslås det 235,3 mill. kroner i 2021 til investeringer i teknisk infrastruktur, etablering av en permanent forvaltningsfunksjon og øvrige aktiviteter i regi av Helsedataprogrammet for å realisere helseanalyseplattformen som en nasjonal løsning for tilgjengeliggjøring og analyse av helsedata. Vi er positive til denne satsingen.

Kap. 701 Nasjonal løsning for kommunal helse- og omsorgstjeneste (Akson)

Regjeringen foreslår i budsjettet for 2021 å styrke de nasjonale samhandlingsløsningene kjernejournal, helsenorge.no og e-resept med 189 millioner kroner, som et første ledd i en fireårig satsing på samhandlingsløsninger. Vi er positiv til satsingen på samhandling gitt at midlene nyttes på en slik måte at det samtidig stimulerer til innovasjon og konkurranse i markedet for e-helseløsninger.

Samtidig foreslår regjeringen å bevilge 93 millioner kroner som et første steg i realiseringen av én felles kommunal journalløsning. Vi er skeptisk til den foreslåtte løsning da den i praksis kan føre til en monopolisering av et levende journalmarked. I stedet for å løse alle problemer i helsetjenestens IT-systemer gjennom én stor anskaffelse, må vi forbedre samhandlingen og funksjonaliteten skritt for skritt. Dette er fullt mulig og vil gi raskere gevinster, lavere risiko og reduserte kostnader. Vi foreslår derfor å omdisponere 93 millioner til økt satsing på samhandling og forsering av planer for digital hjemmeoppfølging.

Kap. 732 Regionale helseforetak

Vi er positive til forslaget om 30 millioner kroner til persontilpasset medisin, hvorav 25 millioner kroner for å få på plass genetisk presisjonsdiagnostikk i sykehusene. Diagnostikk på molekylært nivå er helt avgjørende for å få kliniske studier innen persontilpasset medisin, og vil gi norske pasienter bedre muligheter til å delta i utprøvende behandling.

Kap. 732 Regionale helseforetak

Det er bra at Regjeringen foreslår betydelige ekstramidler til koronapandemien i kompensasjoner til Helseforetakene og kommunesektoren. Helsedirektoratet og kommunene la føringer og bestemmelser knyttet til smittevernutstyr karantenebestemmelser/smittehendling/besøksrestriksjoner. Det er viktig at private, kommersielle og ideelle virksomheter som leverer helse- og velferdstjenester til helseforetak og kommuner blir behandlet på lik linje med offentlig helsetjeneste og kompenseres for faktiske merkostnader knyttet til pandemien.

Kap. 761 Pårørende og pårørendestrategi.

Vi ser frem til fremleggelsen av en samlet pårørendestrategi og handlingsplan, som det varsles om i budsjettet.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Vi har tidligere etterlyst mer målrettede nasjonale kvalitetsindikatorer som setter kommunene i stand til å måle kvaliteten i sine tjenester på institusjonsnivå/tjenestenivå. Vi har derfor forventninger om at det arbeidet som er igangsatt i regi av Helsedirektoratet gir kommunene bedre styringsverktøy til å sikre seg kunnskap om kvaliteten i egne tjenester fra de som faktisk bruker dem, pasienter/brukere og ofte deres pårørende.